PAR PIEREDZI RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONĀ & PROJEKTĀ «CHANGE!»

...NOVĒROJUMI UN REDZĒJUMS PLĀNOŠANAS DARBA PILNVEIDEI...

Plānotāju konference: KĀ PLĀNOT ...?

***«People work»*, Rīga**

06/12/2018/

SABĪNE ZĀĢERE

Rīgas plānošanas reģiona

Telpiskās plānošanas speciāliste,
Projektu koordinatore / eksperte

RĪGAS
PLĀNOŠANAS REĢIONS

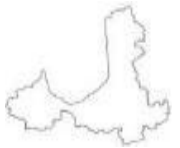

plānošana un es

ALPS ainavu darbnīca

VIEDA ATTĪSTĪBA

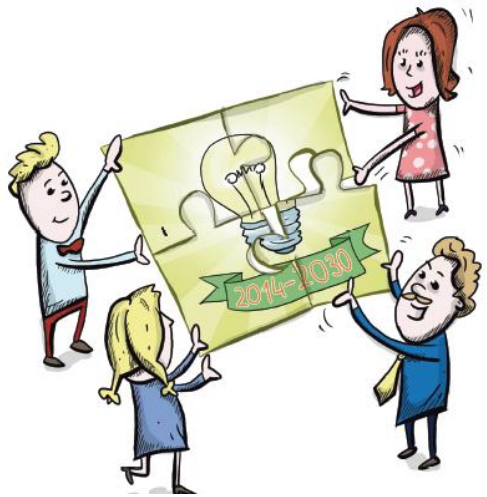

URBACT
Driving change for better cities

CHANGE!
social design of public services

LATVIJAS UNIVERSITATE
ANNO 1919

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONS

PAR PIEREDZI RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONĀ & PROJEKTĀ «CHANGE!»

...NOVĒROJUMI UN REDZĒJUMS PLĀNOŠANAS DARBA PILNVEIDEI...

Stāsts par pieredzi CHANGE!

Pieredze

Novērojumi

Ierosme ↑

Konteksts ar pieredzi RPR

Pieredze

Novērojumi

Ierosme ↑

RĪGAS
PLĀNOŠANAS REĢIONS

HOW TO TRANSFORM EXISTING TOP-DOWN SOCIAL SERVICES TO A MORE COLLABORATIVE DELIVERY MODEL BY USING PEOPLE' POWER AND THE ENERGY

CHANGE! *- Social design of public services*

Pārmaiņas! *–Publisko pakalpojumu sociālais dizains*

Fokuss: *noteikt parametrus un modelēt iespējas kulturāli dažādu pilsētu un reģionu virzībai uz sabiedrības kopdarbībā balstītu publisko pakalpojumu modeli.*

Pēc būtības: *apņemšanās stiprināt sadarbības ceļā radītu publisko pakalpojumu potenciālu, lai samazinātu izmaksas, efektīvāk risinātu sociāli ekonomiskās problēmas, uzlabotu zināšanas un veicinātu sociālo iekļaušanu.*

DALĪBNIEKI

9 starpvalstu partneri

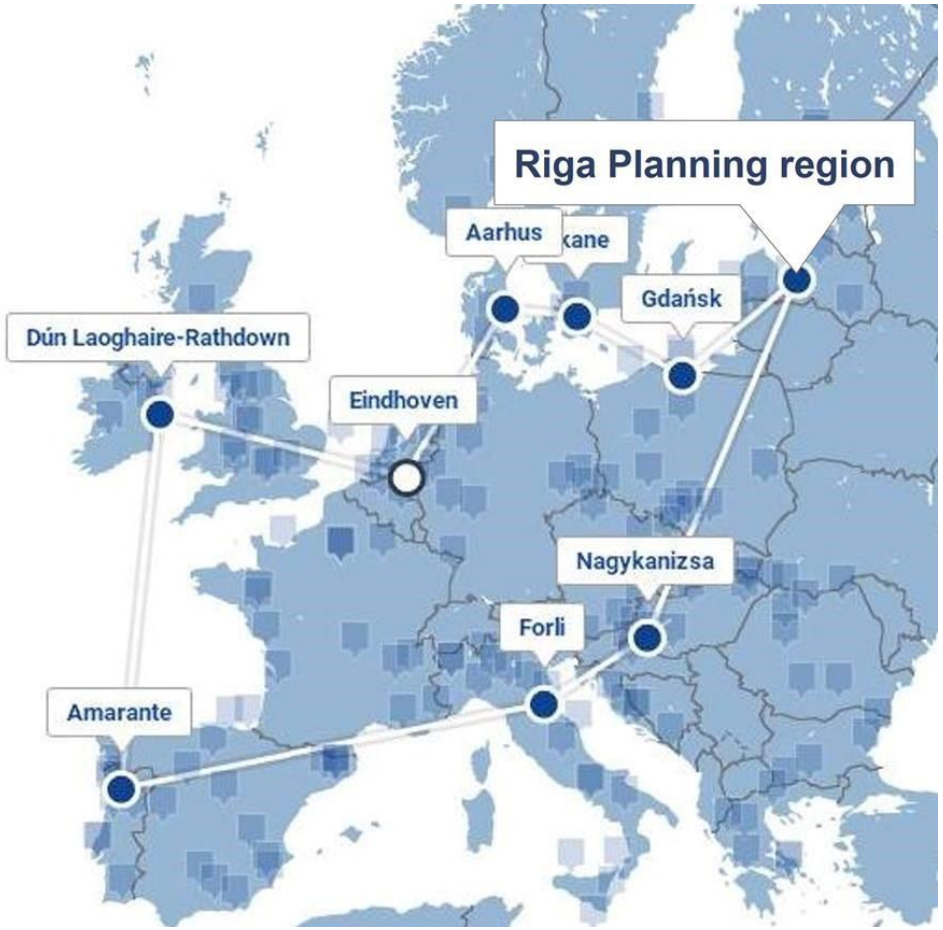

4 pilotteritorijas - Vietējā atbalsta grupa

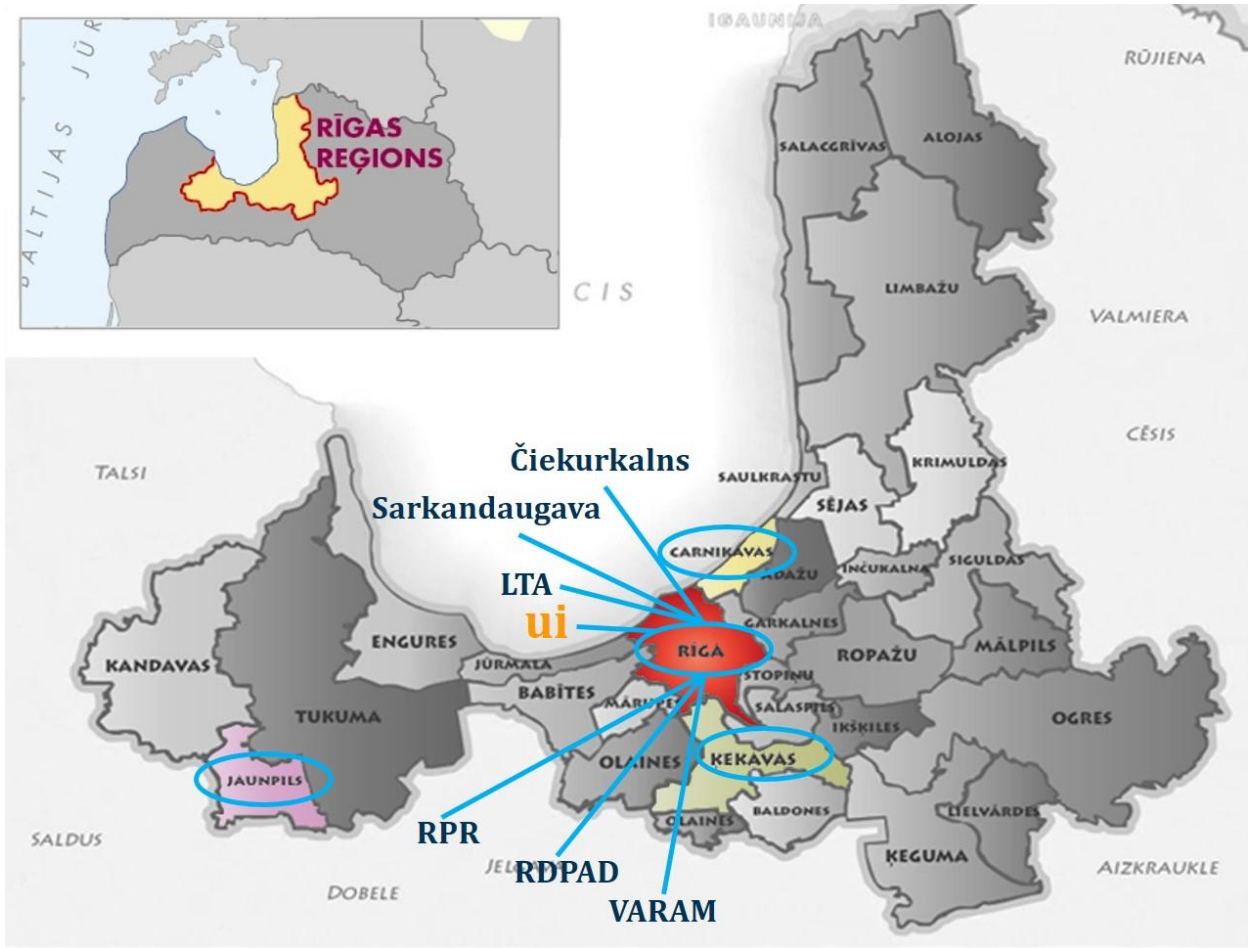

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONS

RĪGAS DOMES PILSĒTAS ATTĪSTĪBAS DEPARTAMENTS

SARKANDAUGAVAI.LV

LTA

PIEREDZĒTAIS, GŪTAIS UN APMAINĪTAIS

URBACT CHANGE!

Vietējā atbalsta grupa (ULG)

RĪGAS
PLĀNOŠANAS REĢIONS

Pieredzes un zināšanu apmaiņa, rīcību plānošana, sadarbība un tīklošanās

PIEREDZĒTAIS, GŪTAIS UN APMAINĪTAIS

URBACT CHANGE!

Vietējā atbalsta grupa (ULG)

Pieredzes un zināšanu apmaiņa, rīcību plānošana, sadarbība un tīklošanās **netradicionālās vietās**

Vietējā atbalsta grupa – CHANGE! projekta virzības kodols

TIKŠANĀS 2016. gada otra puse

1. **RĪGA, Sarkandaugava – Aldara alus muzejs**
2. **CARNIKAVA – Novadpētniecības centrs**

TIKŠANĀS 2017. gads

3. **RĪGA – t/c 'Spice', CHANGE! 'Team building'**
4. **ĶEKAVA – Putnu fabrikas 'Vistu dancis', JIC**
5. **JAUNPILS – Kartavkalni, Jaunpils pils, Viesātas**

6. **Zviedrijas partneru vizīte – Rīga - Sarkandaugava, Ķekava, Jaunpils, Viesātas**
7. **RĪGA, Čiekurkalns - BOCH Autoserviss "Rolis"**
8. **Noslēguma / Ko tālāk? Pikniks Kronvalda parkā, Rīgā**

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONS

1. RĪGA, Sarkandaugava – Aldara alus muzejs (19.aug 2016)

- Pirmā tikšanās un iepazīšanās ar CHANGE!
- Projekta būtība un iespējas
- Plānotās aktivitātes
- Pilotteritoriju ‘nostiprināšana’
- Sarkandaugavas attīstības biedrības piemērs

RĪGAS
PLĀNOŠANAS REĢIONS

2. CARNIKAVA – Novadpētniecības centrs (12.okt 2016)

- CHANGE! atbalsta grupas paplašināšanās
- Carnikavas novada attīstības jautājumi
- Ciemu plānošanas iniciatīvas
- Zināšanu, informācijas un viedokļu apmaiņa
- CHANGE! Rīcības plāna ieskice

3. RĪGA – t/c ‘Spice’ (9.feb 2017)

- Darbs ‘catering’ atmosfērā – ‘Ēdamistaba’
- Atskats uz 2016, plāni un darbi 2017
- Vietējās atbalsta grupas ‘ceļa karte’
- Ekspertu piesaiste, Rīcības plāna fokusēšana
- CHANGE! eksperiments – ‘Team building’

Rīgas
Plānošanas reģions

4. ĶEKAVA – ‘Vistu dancis’ un Jaunatnes iniciatīvu centrs (11.apr 2017)

- Darbs ‘catering’ atmosfērā II – ‘Vistu dancī’
- Ķekavas novada plānošana un Kopienu fonds
- Jaunatnes iniciatīvu centrs Ķekavā
- Pilotteritoriju priekšizpētes process
- CHANGE! partneru sanāksmēs pieredzētais

RĪGAS
PLĀNOŠANAS REĢIONS

5. JAUNPILS – Kartavkalni, Jaunpils pils, Viesātas (29.mai 2017)

- *Viedais* pikniks Kartavkalnos CHANGE!
- Vietējās iniciatīvas un plānošana Jaunpilī
- Foruma plānošana
- *CHANGE! WALK* Kartavkalni – Jaunpils pils
- Jaunpils alus brūzis
- Viesātu pagasta aktīvā dzīve

RĪGAS
PLĀNOŠANAS REĢIONS

6. RĪGA - Čiekurkalns - BOCH Autoserviss "Rolis" (6.dec 2017)

-Čiekurkalna attīstības biedrība – pieredzes stāsts *Viedās kopienas aktivitātes un rezultāti*

- DISKUSIJA: Rīcības plāna saturs – aktivitātes un pasākumi, rekomendācijas pilotteritorijām, kopienām un pārvaldībai

- DARBNĪCA*:*

1. ***Ieguvumi projekta norises laikā***
2. ***Rīcības plānā iekļaujamās vajadzības***

RĪGAS
PLĀNOŠANAS REĢION

Zviedrijas partneru un vadošā eksperta vizīte – Rīga - Sarkandaugava, Ķekava, Jaunpils, Viesātas (5.-6.sep 2017)

5.Septembris - RĪGA

-RD PAD pieredze, apkaimju projekts, kopienu stiprināšana, līdzdalīgā plānošana Rīgas pilsētā

- Vadošais eksperts par *Sabiedrības, kopienu spēju un talantu apzināšana, sadarbības labās prakses piemēri*
- Vietējie eksperti par – RPR aktivitātēm un rezultātiem CHANGE! projektā, IAP struktūru
- Diskusija
- Sadraudzības vakariņas

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONS

Zviedrijas partneru un vadošā eksperta vizīte – Rīga - Sarkandaugava, Ķekava, Jaunpils, Viesātas (5.-6.sep 2017)

6.Septembris – ĶEKAVA / JAUNPILS

-Ķekavas novads – pieredzes stāsts *Iespējas un izaicinājumi Pierīgā*

- Ķekavas novada Jaunatnes iniciatīvu centra pieredzes stāsts

- Ekskursija – *Ķekavas jauniešu takas*

- Jaunpils novads – pieredzes stāsts *Arī mazs var būt liels* – līderība nozīmība stratēģiskai kopienas un interešu grupu attīstībai

- Viesātas Jaunpils novadā – kopienas kodols

- Ekskursija Jaunpils pilī un *CHANGE! WALK pie Marijas labības laukā*

Rīgas Plānošanas reģions

PIEREDZĒTAIS, GŪTAIS UN APMAINĪTAIS

URBACT CHANGE!

Starptautiskā sadarbība

RĪGAS
PLĀNOŠANAS REĢIONS

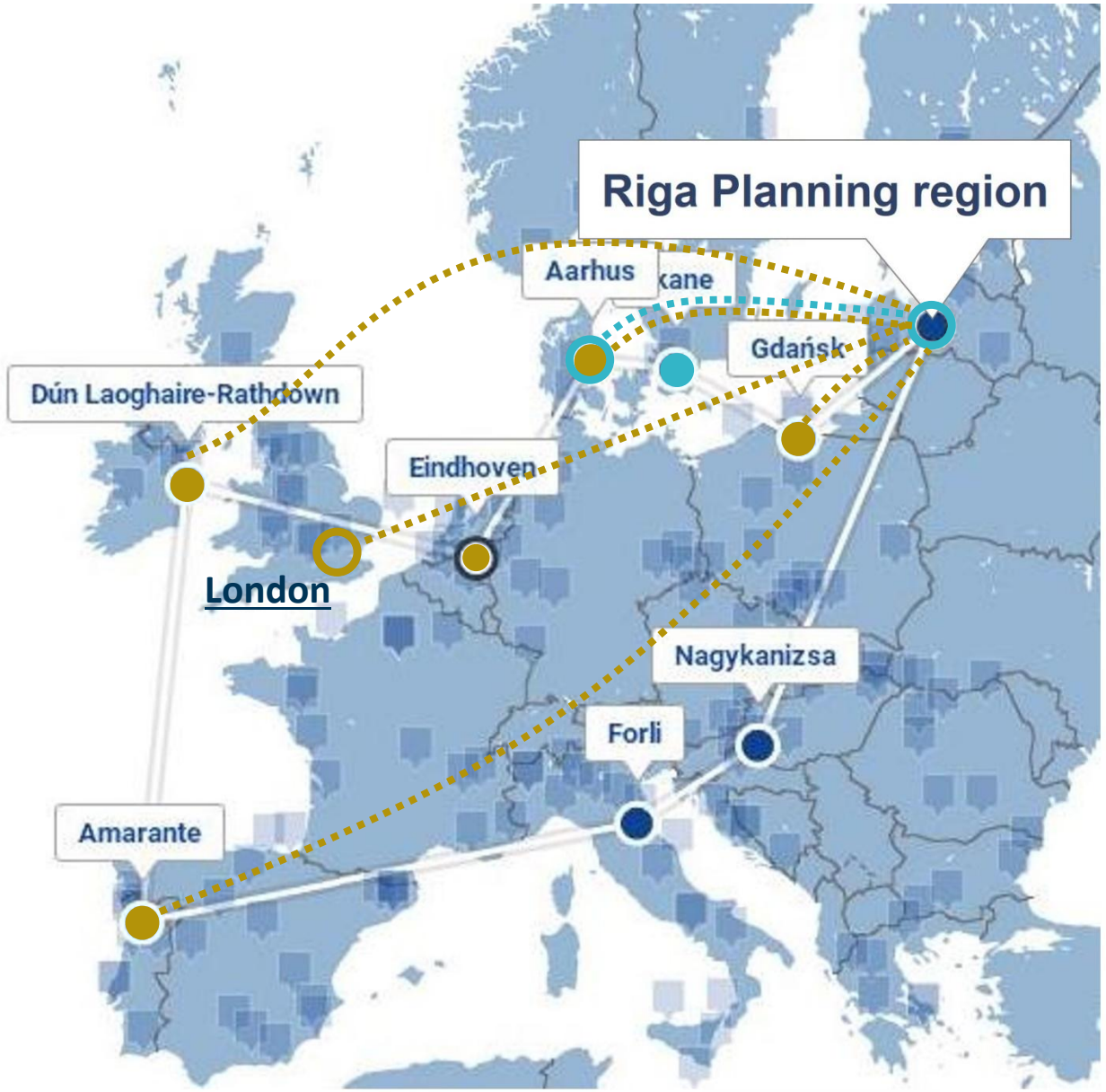

PARTNERU SANĀKSMES PIEREDZES APMAIŅAS VIZĪTES

9 projekta partneri

5 PARTNERU SANĀKSMES / STARPVALSTU PIEREDZES APMAIŅAS VIZĪTES

1. **London**, United Kingdom
2. **Amarante**, Portugal
3. **Gdansk**, Poland
4. **Aarhus**, Denmark
5. **Dùn Laoghaire – Rathdown**, Ireland

2 PARTNERU PIEREDZES APMAIŅAS VIZĪTES

1. **Riga to Aarhus**, Denmark
2. **Skåne and Lead expert to Riga**, Latvia

NOSLĒGUMA KONFERENCE – Eindhoven, NL

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONS

CHANGE! social design of public services

URBACT Driving change for better cities

European Union European Regional Development Fund

Gdaņska, Polija (aprīlis 2017)

- **Gdaņska** (~462 tūkst. iedzīvotāju)
- Pilsēta Baltijas jūras krastā, *Pomožes vojevodistes* galvaspilsēta.
- Kopā ar Gdiņas un Sopotas pilsētām, Gdaņska veido **metropoles areālu** un ir tā centrs – **savdabīgs triju raksturos pavisam atšķirīgu pilsētu metropoles areāls.**
- Gdaņskas pilsēta ir ērti sasniedzama ar avioreisiem, iecienīts tūrisma galamērķis, zināma kā bijusī Hanzas pilsēta, kas pilnībā no jauna uzcelta pēc sagraušanas II Pasaules karā.
- Gdaņska ir zināma kā '*brīvības pilsēta*' - **Solidaritātes kustības aizsācēja** Leha Valensas vadībā, spēlējot nozīmīgu lomu komunisma ēras beigām Centrāleiropā un Austurmeiropā.
- **CHANGE! Projektā Gdaņskas pilsēta asociēta kā Centrālās Eiropas pilsēta, kas salīdzinoši augstā līmenī jau ir veikusi dažādas pārmaiņas un spērusi nozīmīgus soļus atvērtas pārvaldības īstenošanā!**

Gdaņska, Polija (aprīlis 2017)

Partneru sanāksmes un pieredzes apmaiņas vizītes VIETA:

Eiropas Solidaritātes centrs (*Europejskie Centrum Solidarności*) ir Gdaņskas pilsētas muzejs un bibliotēka, veltīts Solidaritātes vēsturei, Polijas arodbiedrību un pilsoniskās pretošanās kustībai un citām komunismam opozicionārām kustībām Austrumeiropā.

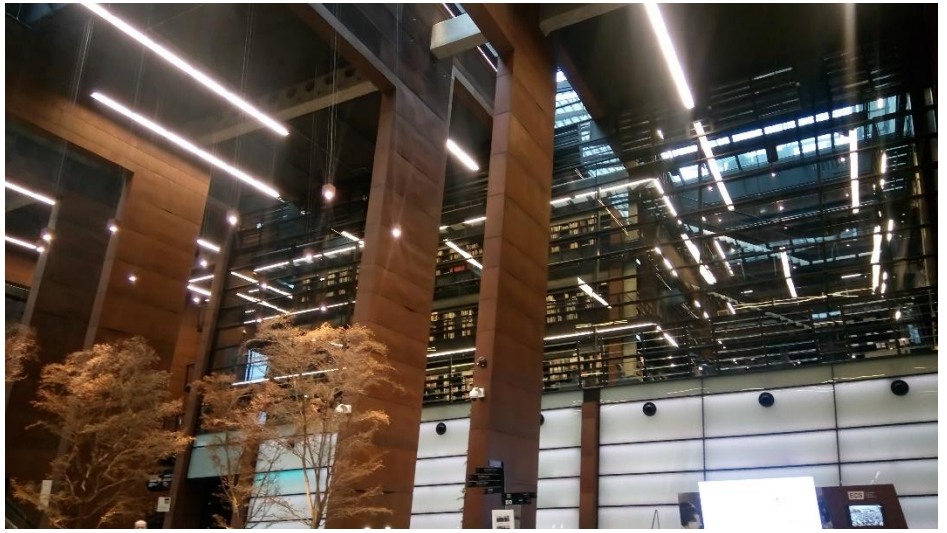

Poļu arhitektu firmas FORT projektētā ēkas dizains guvis 1.vietu starptautiskā konkursā 2017.gadā. **Ēkas sienas atgādina Gdaņskas kuģubūvē celta kuģa korpusu.** Celtniecība uzsākta 2010.gadā, centrs atklāts 2014.gadā, atzīmējot Gdaņskas vienošanās gadadienu, kurā 1980.gadā kuģubūves strādnieku streika rezultātā likts pamatakmens Solidaritātes kustībai.

Eiropas Solidaritātes centra pastāvīgo izstādi veido ap 200 eksponātu, un bibliotēkas fondā ir ap 100 000 grāmatu un dokumentu. **Centrs vienlaikus ir arī** izpētes un akadēmiskais centrs, ietverot izglītojošas aktivitātes, kā arī nodrošina iespējas konferencēm un daudzām citām nepastāvīgām izstādēm.

Gdaņska, Polija (aprīlis 2017)

- **PARTNERU SANĀKSMES / PIEREDZES APMAIŅAS VIZĪTES PROGRAMMA:**

Projekta gaitas izvērtējums, pieredzes apmaiņa, darbnīcas, diskusijas, projekta menedžments, secinājumi un nākamās sanāksmes plānošana

- **PIEREDZES STĀSTI:**

Orunia apkaimes kopienu centrs

Apkaimes un kopienu centra prezentācija

Gdaņskas pilsētas Mēra vizīte

Mēra prezentācija par iedzīvotāju līdzdalības lomu vietējā pārvaldībā

Prezentācija par iedzīvotāju iesaisti vietējās politikas veidošanā un īstenošanā Gdaņskas pilsētā

- **REZULTĀTI, IEGUVUMI:**

Vērtīgas, aktuālas pieredzes, kas ne tikai ierakstītas dokumentos, bet tiek sadarbīgi īstenotas dzīvē. CHANGE! Integrētā rīcības plāna satura attīstība.

Arhusa, Dānija (maijs 2017)

Otra lielākā pilsēta Dānijā, Jitlandes pussalas austrumu krastā, Dānijas ģeogrāfiskajā centrā, 187 km ziemeļrietumu virzienā no Kopenhāgenas. Aarhusas pilsētas blīvajā teritorijā ~ 262 tūkst. Iedz., pašvaldībā ko'pā ap 330 tūkst. un ik gadu iedz. skaits pieaug!
Aarhusa ir **kultūras un ekonomikas jomās vadošais reģiona centrs** un **lielākais tirdzniecības un pakalpojumu industrijas centrs Jitlandē.**
Kā spēcīga **universitātes pilsēta** Arhusa ir piemērota vieta sadarbības modeļu izmēģinājumiem, ļoti interesanta, pastāvīgi augoša, aktīva pilsēta, kur vienmēr kaut kas notiek.

Eiropas kultūras galvaspilsēta 2017

CHANGE! Projektā galvenais koncepts Arhusas pilsētai balstīts **uz domāšanas veida maiņu – pārdomāt, pārkārtot, pilnveidot**, dēļ tā, ka līdz šim pilsēta gadu no gada virzījusies uz jautājumu sarežģīšanu, šodien tiek pārdomātas un izmēģinātas jaunas un gudrākas pieejas.

Dāņu sabiedrība tiek dēvēta par uzticamāko Eiropā, attiecībā uz savstarpējo paļāvību!

Arhusa, Dānija (maijs 2017)

- **Dokk1 vai Dokken**
- Nosaukums saistīts ar *terasējuma* tipa platformām arhitektūrā un kopējā teritorijas attīstības koncepcijā (Urban Mediaspace Aarhus), kuras īstenošana līdz ar Dokk 1 atklāšanu ir pilnasinīgi uzsākta.
- Dokk 1 ir **publiskā bibliotēka un Arhusas kultūras centrs, kurā vienlaikus tiek sniegti arī pašvaldības publiskie pakalpojumi**, organizēti teātra iestudējumi un biroji, pilsētas centrā.
- Ēkas celtniecība uzsākta 2011.gadā un atklāta 2015.gada jūnijā. Pēc dāņu arhitektu *Schmidt hammer lassen architects and Kristine Jensen* projekta, ar Arhusas pašvaldības un Realdania finansējumu (2.1 miljards DKK ~ 3 miljardi EUR)
- Zem ēkas pieejamas automatizētas autostāvietas ar **liftu sistēmu 1000 transportlīdzekļiem**, turklāt apbūves struktūrā tiks integrēta arī vieglā vilcienu sistēma – **tramvaju kustībai caur un zem ēkas.**

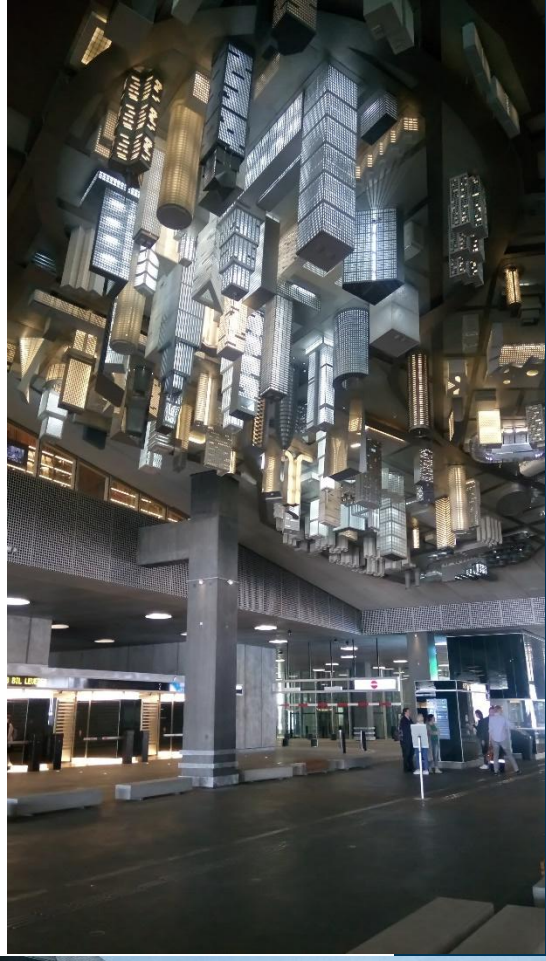

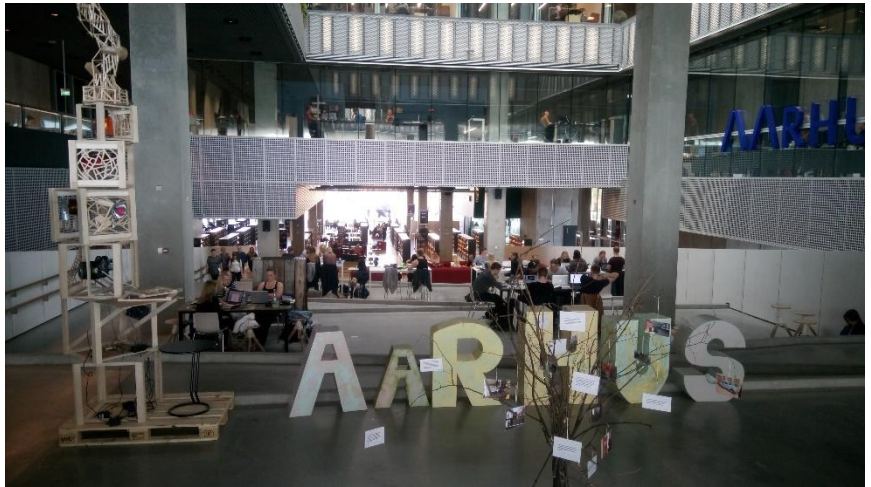

Arhusa, Dānija (maijs 2017)

LONG TERM UNEMPLOYED TAKE THE LEAD

Var tulkot, kā Ilgstoši nestrādājošu iedzīvotāju spēju pārvaldīt savu dzīvi – spējas un talantus.

Caur profesionāli izstrādātu **metodiku**, apzinoties šķēršļus, kas jāpārvar, kas savā līdzšinējā dzīvē, kas jāmaina, kādi soļi, darbības jāveic, lai uzsāktu vai **atjaunotu ekonomiski aktīva cilvēka domāšanu un dzīvi**, sagatavojot budžeta plānu, izvērtēt, kādi un cik resursu nepieciešams, lai sāktu kādu biznesu vai būtu pieprasīts darba tirgū.

Arhusas pilsētas pašvaldības Sociālās attīstības centrs ar Velux foda līdzfinansējumu, minēto labo praksi īsteno ar vadmotīvu – **cilvēki paši ir savas dzīves eksperti**, konsultējot un piešķirot finansiālu atbalstu iepriekš veiktu pētījumu rezultātā atlasītiem pašvaldības iedzīvotājiem.

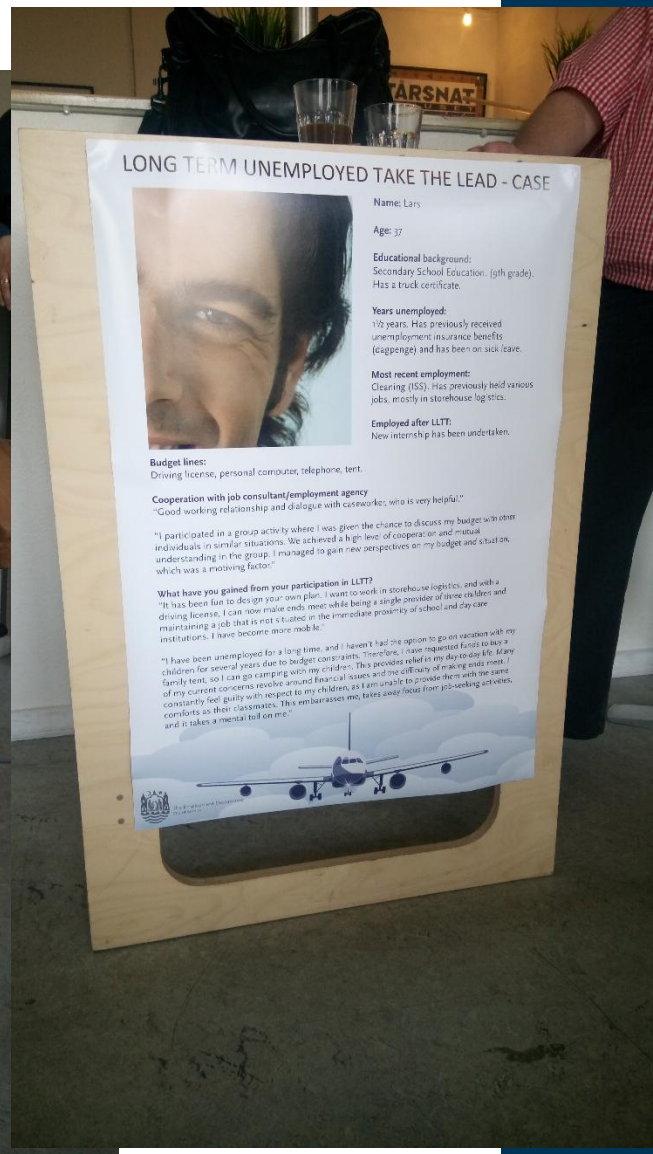

Arhusa, Dānija (maijs 2017)

RETHINK ACTIVISM

Vēsta par pastāvīgi aktīvu iedzīvotāju iedibinātu kustību, ar mērķi veidot aktīvu sabiedrību, iedibinot **jaunu demokrātisku kultūru augšupvērstā pieejā.**

Ar daudzveidību un neskaitāmām **iniciatīvām**, kustība ir nozīmīga daudz sadarbīgākas sabiedrības attīstībā. Kustība veido aktīvo iedzīvotāju kopienu Centrālās Dānijas reģiona (Midtjylland) līmenī, **veiksmīgi sadarbojoties Valsts un pašvaldības iestādēm, nevalstiskajām organizācijām un brīvprātīgajiem** ar specializāciju arhitektūrā, sociālantropoloģijā, mākslā un projektu menedžmentā.

RETHINK ACTIVISM

People's Festival 15th to 17th of September on Sydhavnen in Aarhus

Experience the activism of our time: People with a dream of a better world just go ahead and start building a little piece of it themselves. In their everyday lives and in community.

A city in the city: 15 societal institutions – 150 events – 10.000 participants

DOGMA 1 – Activists are on stage
We tell about activism through encounters with activists.

DOGMA 2 – It's a do-festival
We give everybody the possibility to contribute and to co-create.

DOGMA 3 – Rethink the city bottom up
We build on what already exists and add what is missing.

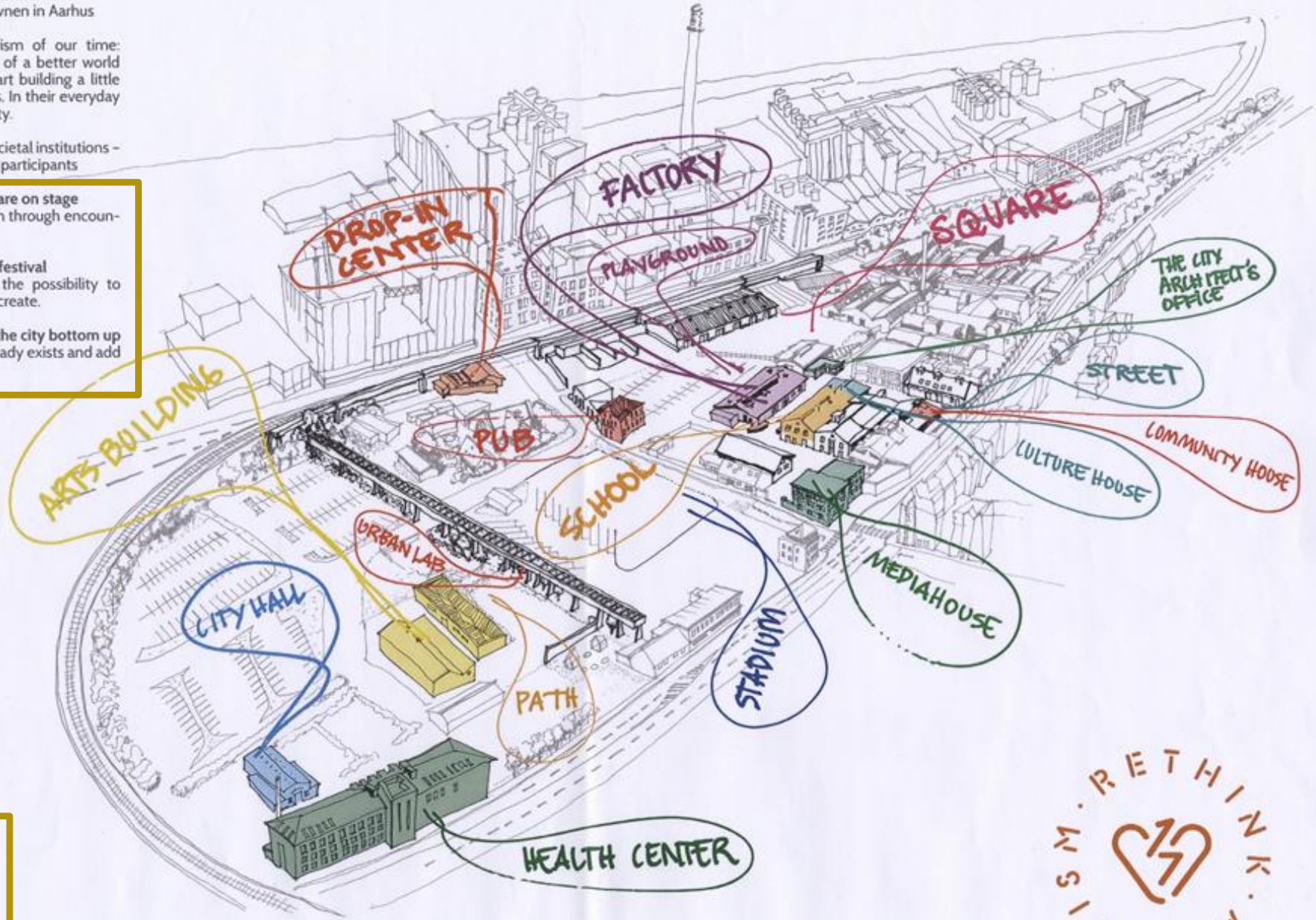

AARHUS
–2017–
EUROPEAN CAPITAL OF CULTURE

DEMOCRACY
SUSTAINABILITY
DIVERSITY

RETHINK . ACTIVISM .

Arhusa, Dānija (maijs 2017)

GIVE'SM: THE WARM WELCOME SOCIETY

Kustība, kuras galvenā iecere ir **spēcināt iedzīvotāju saites ar Arhusas pilsētu**, jo sevišķi jauno iedzīvotāju nostiprināšanos un vēlmi, pabeidzot studijas, palikt uz dzīvi Arhusas pilsētā, kā arī **identificēt piederību kādai kopienai**, caur dažādu jauktu vienotās interesēs balstītu, bet nereti iedzīvotājiem nezināmu kopienu sadraudzības pasākumiem.

Sadarbībā ar Arhusas pilsētas pašvaldību, universitātēm un akadēmijām, biznesiem un brīvprātīgo atbalstu, eksperimentā ar norises laiku no 2016-2018 jau ir apzinātas un apvienotas vienā lielā apvienībā **80 pilsētas kopienas**.

Sākot ar 2016.gada oktobri, tiek organizēti regulāri pasākumi, kur katrā ir iespēja iepazīt vismaz 30-35 jaunus cilvēkus, attiecīgi mērķis, uz kuru notiek virzība, ir **18 000 jaunu cilvēku iesaiste gada griezumā.**

Welcome to some of the greatest
AARHUS COMMUNITIES
AARHUS
SKANDERBORG
Create & Recreate
Games, Culture & IT
Voluntary Care
Basketball, Stick Sports, Ultimate & Shooting
Dance, Yoga & Martial Arts
Cultural Volunteerships
Singing, Music & Dancing
Food, Urban Gardening & Sustainability
Cultural Diversity
Ball-, Bat- & Water Sports
Entrepreneurship, Jobs & Business
CONTACT INFO: VARMVELKOMSTAARHUS.DK/ORGS
11 FACEBOOK COMMUNITES: WWAA [THEME NAME]
WARM WELCOME

Integrētā rīcības plāna ietvars – KOPIENA KĀ TILTS

- **SADARBĪBAS KAPACITĀTES ATRAISĪŠANA**

(Unlocking Collaborative capacity)

- **UZ KOPIENAS INTERESĒM BALSTĪTI PUBLISKIE PAKALPOJUMI**

(Public services based on community interests)

RPR INTEGRĒTĀ RĪCĪBAS PLĀNA STRUKTŪRA

Ievaddaļa sniedz pamatinformāciju par URBACT III programmas CHANGE! projektu - **projekta mērķi un būtību,** temata aktualitāti atslēgas vārdos, projekta partneriem, **projekta īstenošanu - norisi (starptautiski / lokāli) un galvenajiem rezultātiem.**

Sadaļā par fokusteritorijām (pašvaldībām un kopienām) Rīgas plānošanas reģionā aprakstītas **projektā iesaistītās teritorijas un kopienas**, apkopota pieaicināto projekta ekspertu un projekta komandas novērojumi un secinājumi, kā arī **ierosināti specializēti iespējamie rīcības scenāriji konkrētajiem gadījumiem**.

Integrētā rīcības plāna konceptuālais ietvars akcentē nozīmīgus kopienu attīstības mērķus un faktorus.

Rīcību sadaļā definētas plāna **4 pamata aktivitātes**, īstenošanas laika plānojums un provizoriskā finansēšanas informācija.

Projekta "CHANGE!" Rīgas plānošanas reģionā integrētās darbības vispārējais mērķis:
RPR KOPIENU JUMTA ORGANIZĀCIJAS IZVEIDE

1.RĪCĪBAS VIRZIENS - KOPIENAS KARTĒŠANA - REĢIONĀLĀS UN VIETĒJĀS SPĒJAS
Aktivitāte: Teritoriālo kopienu biedrību identificēšana, pašvaldībās izstrādāto stratēģiju un / vai politiku identificēšana Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās.

2.RĪCĪBAS VIRZIENS - KONCEPCIJAS IZSTRĀDE - KOPIENAS PLATFORMA UN ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS
Aktivitāte 1: Kopienas attīstības stratēģijas izstrāde reģionālā līmenī un iespējamās jumta organizācijas definēšana.
Aktivitāte 2: Vietējie (cilvēku un mērķfinansējuma) resursi, kas stiprina kopienas – atbilstošas koncepcijas izstrāde.

3.RĪCĪBAS VIRZIENS – SADARBĪBAS PLATFORMAS DARBĪBAS UZSĀKŠANAS SAGATAVOŠANA
Aktivitāte 1: Darbības uzsākšanas sagatavošana
Aktivitāte 2: Vietējo instrumentu veidošana

4.RĪCĪBAS VIRZIENS - RPR KOPIENU JUMTA ORGANIZĀCIJAS DALĪBNIEKU PIRMĀ KOPSAPULCE
Aktivitāte: pirmā RPR kopienu jumta organizācija tikšanās ar pēc iespējas lielāku kopienu skaitu.

RĪGAS
PLĀNOŠANAS REĢIONS

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONS

URBACT Driving change for better cities

European Union
European Regional Development Fund

2018 year of CHANGE!

social design of public services

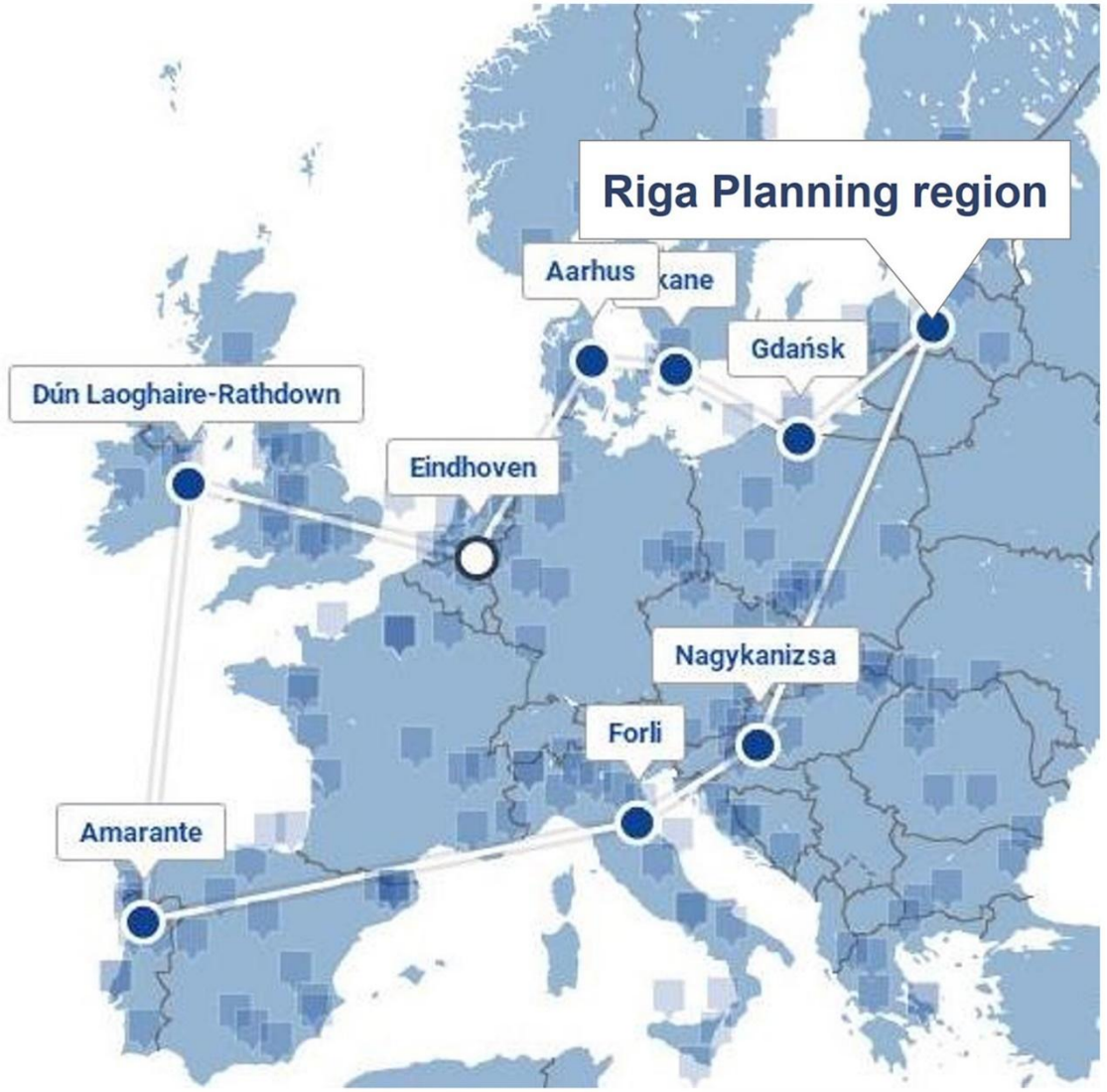

?

KAS IR REĢIONS?

Reģionālās attīstības likumā ir atrunāti tādi termini, kā
*1) **reģionālā attīstība** — labvēlīgas pārmaiņas sociālajā un ekonomiskajā situācijā visā valsts teritorijā vai atsevišķās tās daļās;*
*2) **reģionālā politika** — valdības nostādnes un mērķtiecīga rīcība reģionālās attīstības veicināšanai, koordinējot nozaru attīstību atbilstoši atsevišķu valsts teritorijas daļu attīstības prioritātēm un sniedzot tiešu atbalstu atsevišķu valsts teritorijas daļu attīstībai;*
Reģionālās attīstības likums, 1.pants, 1.-2., (2002)

Retoriski: *vai nebūtu jāvienojas arī par to,* ***ko saprotam ar vārdu 'reģions' un 'reģionāls mērogs'?***

Reģions (latīņu: *regio - valsts, apgabals*) *ir ģeogrāfijas termins, un tiek izmantots dažādi.*
Galvenokārt ar terminu "***reģions***" apzīmē **nelielu sauszemes vai ūdens teritoriju**,
kuru vieno kāda kopīga lieta.

Mazāka teritorija **no kādas lielākas** teritorijas...
Lielāka teritorija **nekā** kāda specifiska **vieta**...

RĪGAS
PLĀNOŠANAS REĢIONS

Reģionālās attīstības likuma mērķis / Plānošanas reģionu kompetence / RPR darbības jomas

Lai arī **likuma mērķis** ir veicināt un nodrošināt **līdzsvarotu un ilgtspējīgu valsts attīstību**, ievērojot visas valsts teritorijas un **atsevišķu tās daļu īpatnības un iespējas**, samazināt **nelabvēlīgās atšķirības starp tām**, kā arī **saglabāt un attīstīt** katras teritorijas **dabai un kultūrvidei raksturīgās iezīmes un attīstības potenciālu**.

Iespēju līdzsvarošana, nevis nevienlīdzības mazināšana!

Plānošanas reģions **savas kompetences ietvaros** nodrošina **reģiona attīstības plānošanu, koordināciju, pašvaldību** un citu valsts pārvaldes **iestāžu sadarbību.**
Plānošanas reģioniem var deleģēt pārvaldes uzdevumus, kas ir tiešās pārvaldes iestādes kompetencē.

Telpiskās attīstības plānošana

Projektu pieteikšana un ieviešana

Reģionālās attīstības koordinācija

Sabiedriskais transports

Taksometru licencēšana

Reemigrācijas koordinēšana

Plānošanas reģionu teritorijas saskaņā ar pašvaldību iesniegtajiem priekšlikumiem nosaka Ministru kabinets. *Reģionālās attīstības likums, 5.pants, 2., (2002)*

Tad kas ir un kur paliek tā **kopīgā lieta, kas vieno reģionu**?

RĪGAS
PLĀNOŠANAS REĢIONS

RPR Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014-2030
RPR Attīstības programma 2014-2020

NO VĪZIJAS LĪDZ RĪCĪBAI – MĒRĶU, PRIORITĀŠU UN RĪCĪBU CEĻVEDIS

TERITORIĀLIE RISINĀJUMI

Rīgas metropole
Piekraste
Lauki
Īpašās teritorijas
Viedas attīstības teritorijas

VIDĒJA TERMIŅA RĪCĪBAS (PASĀKUMU KOPUMS)

RĪCĪBAS VIRZIENI

PRIORITĀTES

STRATĒĢISKIE MĒRĶI

VĪZIJA

CILVĒKI VĒRTĪBAS
VIEDĀ ATTĪSTĪBA IZCILĪBAS
RĪGA UN METROPOLES TELPA
MOBILITĀTE
TELPAS

P 1 Vitāla dabiskā kustība un migrācija

P 2 Kopienas un to pašpietiekamība

P 3 Elastīga un izcila izglītība

P 4 Globāli konkurētspējīgas nozares

P 5 Kvalitatīva satiksme un loģistika

P 6 Pašvaldības – attīstības virzītājas

P 7 Ilgtspējīga dzīvesvide

P 8 Vieda attīstība

SM 1 **Sociāli iekļaujoša kopdzīve labklājīgās kopienās**

SM 2 **Zināšanās balstīta "zaļa", inovatīva un elastīga ekonomika**

SM 3 **Ekoloģiski tolerants dzīves veids un vietas**

TEMATISKĀS AKTIVITĀTES UN PROJEKTI

Tematiskās aktivitātes un projekti saistībā ar Rīgas plānošanas reģiona attīstības prioritātēm un rīcības virzieniem

RĪCĪBAS PROGRAMMAS

Esošās RPR darbības - PĀRVALDĪBA, PLĀNOŠANA UN UZRAUDZĪBA, PROJEKTI, UZŅĒMĒJDARBĪBA UN INVESTĪCIJAS, SABIEDRISKAIS TRANSPORTS, KULTŪRA

Perspektīvās RPR darbības - SOCIĀLIE PAKALPOJUMI, IZGLĪTĪBA, JAUNATNE, TŪRISMS, ENERĢĒTIKA

Plānošana funkcionālās telpās nevis PR robežās, robežu mazsvarīgums, funkcionālo telpu līmenī, un tā «kopīga lieta», kas vieno
Telpas / temati / līmeņi - nākotnes iespējas funkciju – lomas un līdz ar to devuma paplašināšanai

PLĀNOŠANAS DOKUMENTI REĢIONAM – ļoti kvalitatīva literatūra, labā valodā, **vaduguns** projektiem finansējuma piesaistei un argumentācija – tomēr **vai šie dokumenti sasniedz arī pašvaldības**, vai tiem ir atvēlēta vieta vietēja līmeņa dokumentos, vai tiek ievērtēti ņemti vērā, ietverta sadaļa par **pašvaldības lomu, dalību reģiona attīstībā, līdz ar ko Latvijas attīstībā???**
Nākamajam plānošanas periodam, vietēja līmeņa dokumenti bez plašāka konteksta iestrādes un tāpat arī darba prakse vairs nebūtu vēlama!!!

Varbūt ? RPR plānošanas dokumenti – mums rokasgrāmata darbam, citiem – lomas un rīcību iestrādei vietēja līmeņa plānošanas dokumentos – atsevišķā sadaļā, tematiski / telpiski integrēti.
Plānošanas process – LIELO un mazo tematu, vīziju un mērķu koordinēšana

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS STRATĒĢISKIE MĒRĶI:

1) Sociāli iekļaujoša kopdzīve labklājīgās kopienās
2) Zināšanās balstīta "zaļa", inovatīva un elastīga ekonomika
3) Ekoloģiski tolerants dzīves veids un vietas

RĪGAS
PLĀNOŠANAS REĢIONS

Kas ir pašvaldība, vai ir kādi **ideālie parametri**???
Kvalitatīvie un kvantitatīvie rādītāji...
- LIELA PAŠVALDĪBA, maz ar ko atšķiras no VALSTS, bet daudz ar ko atšķiras no MAZAS PAŠVALDĪBAS, tomēr mums labpatīk tās noslogot ar vienādām funkcijām.
Kādas ir izvēles? Pašvaldību **pievienošana vai dažādošana**, reģionu stiprināšana, paplašinot kompetenci, fokusējot uzmanību uz «kopējo lietu»!
- Ir jāpārtrauc plānošana tikai uz papīra, tāpat ir jāpārtrauc plānošana, kā atbildes reakcija uz sabiedrības vai atsevišķu indivīdu raidītiem impulsiem!

- IR JĀPLĀNO UN JĀORGANIZĒ ATBILDĪGI MŪSU IKDIENAS DARBS, KAM PARALĒLI IK REIZI IR JĀREDZ ARĪ PLAŠĀKS KONTEKSTS.
- **Laiks nemitīgi rit uz priekšu, kas nozīmē, ka nemitīgi norit dažādas pārmaiņas.** Iespējams, zem palmas zara dienas vadot, kāds arī savas dzīves laikā nemanīs neko būtisku, tomēr mums, kā Eiropas pilsoņiem **pienācīgi jānovērtē pārmaiņu loma.**

...Plānošanas dažādās formas, procesi, līmeņi un mērogi...

..katram sava līdzvērtīga loma, būtiskums, specifika, satura un formas veidotāji..

PLĀNOŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PROCESS KOPĀ **AR** SABIEDRĪBU

SADARBĪBAS PLATFORMAS

SADARBĪBAS PARTNERI

AVOTI

LOMAS

ADRESĀTI

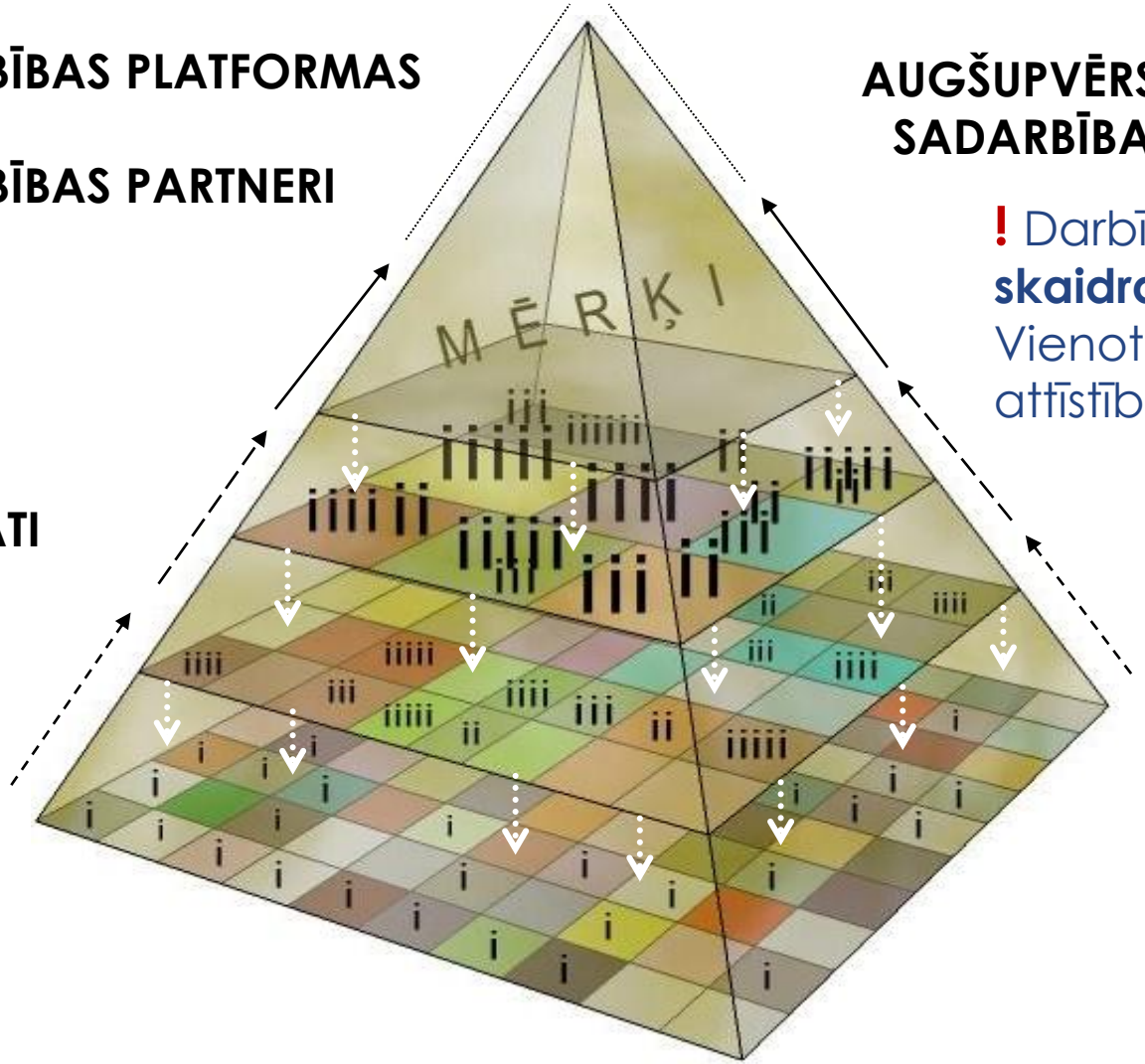

AUGŠUPVĒRSTA UN LEJUPVĒRSTA SADARBĪBA - izzināt un adresēt

! Darbības un sadarbības **mērķa skaidra apzināšanās**...
Vienota nostāja par vērtībām, attīstības vīziju un soļiem, ceļā uz to...

RĪGAS
PLĀNOŠANAS REĢIONS

Rīgas plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030. gadam un Attīstības programma 2014.-2020. gadam

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS STRATĒĢISKIE MĒRĶI:

1) Sociāli iekļaujoša kopdzīve labklājīgās kopienās
2) Zināšanās balstīta "zaļa", inovatīva un elastīga ekonomika
3) Ekoloģiski tolerants dzīves veids un vietas

Prioritāte 1

VITĀLA DABISKĀ KUSTĪBA UN MIGRĀCIJA

Rīga un reģions ir gadsimtiem audzis. To allaž plosātinājuši darbīgi cilvēki, un to sagaidām arī nākotnē - dažādu tautību, rumājoši latviešu un pasaules valodās, prasmīgi, cits citu atbalstoši, bērnus radīt un audzināt gribēti.

Prioritāte 2

KOPIENAS UN TO PAŠPIETIEKAMĪBA

Pilsētās, apkaimēs, ciemos notiek mūsu cilvēcīgā kopdzīve - kaimiņi atbalsts, rotaļas, talkas. Vairojot uzticību, pieaug rūpes un atbildības sajūtu pašos iedzīvotājos, plašumā vērsās iespējas mūsu kopdzīves vietas padarīt par drošām, ekonomiskām un zaļām.

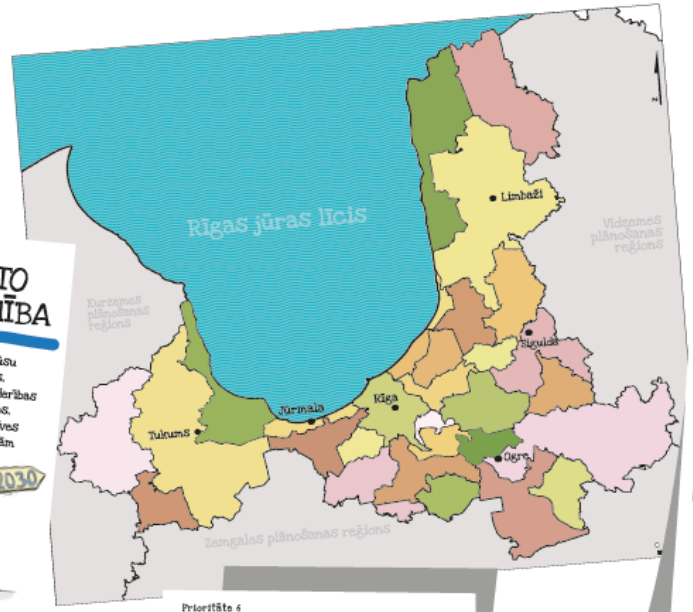

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONS 2030.GADĀ

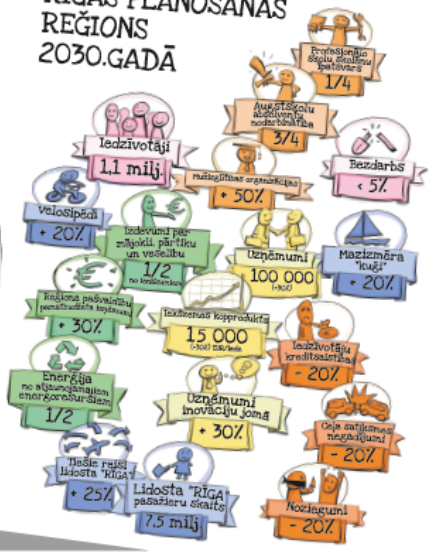

Prioritāte 3

Skola ir tikai skološanās sākums, kas turpinās visu dzīvi. Vēlamies, lai reģionā mācības būtu organizētas un ļoti vienkāršas, pieejamas, lai macību programmas reaģētu uz darba tirgus izmaiņām, lai skolas iesaistītos sadarbībā.

ELASTĪGA UN IZCILA IZGLĪTĪBA

Prioritāte 4

GLOBĀLI KONKURĒTSPĒJĪGAS NOZARES

Mūsu darbs ir vajadzīgs pasaulei tad, ja varam pārstelgt ar īpašiem, gudriem, veseligiem, prasmīgiem tā augļiem.

Prioritāte 5

Lielās reģiona vietas ir savienotas pasaulē. Novadu apdzīvotās vietas savienotas Latvijā. Vienlīdz ātru nokļūšanu un patīkamu ceļu nodrošina saprātīga satiksmes likteņkļa izvēle - no skrejriteņa līdz lidmašīnai.

KVALITATĪVA SATIKSME UN LOĢISTIKA

Prioritāte 6

PAŠVALDĪBAS - ATTĪSTĪBAS VIRZĪTĀJAS

Liela daļa mūsu kopēji radīto labumu veiksmīga izmantošana ir pašvaldību rokās. Nākotnē vairojama mūsu uzticība, pļaušanās, atbalsts, iesaiste kopienu un uzņēmēju organizācijās, dodot iespēju pašvaldībam būt mūsu teritoriju pilnvērtīgam saimniekam.

Prioritāte 7

Mums jāveido pilsētas un ciemi, kuros ir dzīves pamatlietas - mājoklis, darbs un brīvā laika pavadīšanas iespējas, tādējādi samazinot nepieciešamību izmantot automašīnas un vienlaikus pašiem kļūstot fiziski aktīvākiem. Mūsu dzīves vietas jāveido veselīgas, zaļas un vērtīgas gan šodien mums, gan mūsu bērniem nākotnē.

ILGTSPĒJĪGA DZĪVESVIDE

Prioritāte 8

VIEDA ATTĪSTĪBA

Viedā attīstība notiek līdz ar ciešākām mūsu savstarpējām saiknēm, jaunām tehnoloģijām mūsu dzīves un darba vietās. Viedā attīstība prasa zināšanas, jaunus ieradumus, gatavību macīties un būt radošiem. Viedā attīstība paredz daudz efektīvāku vietējo resursu un enerģijas izmantošanu un materiālu patēriņu.

Dokumentu projekti pieejami www.rpr.gov.lv sadaļā "Sabiedrības līdzdalība"

Noslēgtība vai atvērtība, visas emocijas ir tikai atbildes reakcijas - kādus impulsus raidām, tādu reakciju saņemam!

Rīgas plānošanas reģiona teritorijas attīstības dokumenti izstrādāti Norvēģijas finanšu instrumenta projekta "Latvijas plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību teritoriālās attīstības plānošanas kapacitātes paliclināšana un attīstības plānošanas dokumentu izstrādāšana" (Nr.4.3.-24/NE1/INP-002) ietvaros.

Noslēgumā...

Pašreizējās attīstības process liecina, ka **kļūstam mazliet gudrāki un samērīgāki, tomēr** vispārējais patērētāju kults degradē arī mūsu tautas kultūru, slinkums kausē intelektu.

Savā veidā **uz kļūdām vai novārtā atstāto** norāda sabiedrības pilsoniskā ne-aktivitāte un / vai ne-spēja vērtēt pēc būtības, lai pieņemtu tai kopēji labvēlīgus lēmumus.
Egocentriskums un formālisms ir izskaužams, ja mērķējam uz labāku virzību.

Sabiedrībā pastāvošās iezīmes tieši norāda uz to, ka **līdz šim pārāk daudz laika esam veltījuši** dokumentu rakstīšanai, pārāk daudz esam mēģinājuši formulēt noteikumus, plānus un vīzijas.
Ir pilnībā skaidrs, ka bez tiem, kā vienošanās punktiem un darba kārtības mēs nevaram iztikt, taču paralēli tam, **rezultātus nesīs stratēģisks un atbildīgs ikdienas darbs - dialogs, objektīva informācija, līderu audzināšana, komandu veidošana**, atceroties, ka plānošanai ir vairākas formas un, ka arī plānošana ir likumsakarīga daļa no ATTĪSTĪBAS PROCESA!